

Слід зазначити, що, попри зміни у своїй суті, «тюремна» та кримінальна субкультура залишається чинником, що має дуже негативний вплив на суспільство. Однак єдина державна ідеологія у напрямку запобігання поширення «тюремної» та кримінальної субкультури не є єдиним способом покращити становище, адже об'єктом запобігання розповсюдженню злочинної ідеології повинні стати члени всіх видів організованої злочинності, а «тюремної» субкультури на загальному рівні – всі засуджені, що утримуються у відповідних установах.

Список використаної літератури

1. Ушатиков А. И., Казак Б. Б. Основы пенитенциарной психологии [Текст] / А. И. Ушатиков, Б. Б. Казак. – Рязань: Академия права и управления Минюста России 2001. – 536 с.
2. Орендарчук-Салеєва Л. М. Феномен тюремної субкультури у сучасному суспільстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.37/part_3/17.pdf. – Назва з екрана.
3. Лукашевич С. Ю. Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі [Текст]: монографія / С. Ю. Лукашевич. – Х.: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. – 104 с.
4. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика [Текст]: у 3 кн. / А. П. Закалюк. – К.: Ін Юре, 2007. – Кн. 3: Практична кримінологія. – 320 с.

Ю. Д. Бачур

студ. IV курсу

спеціальність «Правознавство»

Науковий керівник: ст. викл. Т. В. Родіонова

РЕФОРМА ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ЗМІСТ, СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ

Пенітенціарна система Україні залишилася у спадок від Радянського союзу. В зв'язку з цим більша частина виправних колоній, СІЗО та УВП з побутово-матеріальної точки зору, знаходиться в дуже занедбаному стані. У великих містах, таких, як Одеса, Київ, Харків, СІЗО та УВП знаходяться поруч з соціально-значущими об'єктами міст. Пенітенціарна система України є досить корумпованою та закритою для реформ, показники порушення прав людини є досить високими, порівнюючи з країнами Європи. З огляду на це, в Україні дуже серйозно назріла необхідність суттєвої та дієвої реформи Пенітенціарної системи.

Основним елементом реформи Пенітенціарної системи має стати демілітаризація системи виконання покарань. «Наш фокус – демілітаризувати на першому етапі великий апарат, який працює не в колоніях, а займається паперами і має набагато вищу зарплату ніж ті, хто має справу із ув'язненими. Тому з 77% осіб, які мають сьогодні погони, планується зменшення до 28%. Вони стануть державними службовцями, які будуть розробляти підходи керування системою виконання покарань», – зазначила перший заступник Міністра юстиції. При цьому процес демілітаризація дасть можливість системі взяти курс на ресоціалізацію в'язнів [1]. Таким чином можна визначити цілі цієї реформи: 1) Залучення нових людей в систему на всіх рівнях від ЦА до УВП – перш за все, за рахунок підвищення рівня заробітної плати при оптимізації адміністративного апарату на рівні ЦА та регіональних управлінь. На рівні центрального апарату – скорочення 30% особового складу, підвищення середнього рівня заробітної плати на 50%. На рівні регіональних управлінь – скорочення майже 45% особового складу від штатної чисельності. На рівні СІЗО та УВП – скорочень не буде, підвищення середнього рівня заробітної плати для співробітників СІЗО та УВП на рівні 40%. 2) Розробка нового законодавства у сфері функціонування слідчих ізоляторів та установ виконання покарання у відповідності до Європейських норм, включаючи й внутрішнє регулювання установ. 3) Будівництво нових СІЗО та УВП в найбільших містах України за схемою державно-приватного партнерства. Будівництво сучасних установ у відповідності до норм ЄС. Переміщення СІЗО та УВП за межі міст – подальше від соціальних об'єктів, які досить часто розташовані поряд з установами [2]. У травні 2016 р. було вирішено почати ліквідацію Державної пенітенціарної служби, поклавши на Міністерство юстиції завдання і функції з реалізації державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації. Одразу ж після цього Кабінет Міністрів ліквідував територіальні органи пенітенціарної служби України і створив їх у системі Міністерства юстиції. Разом з цим Народні депутати підтримали зміни до Кримінально-виконавчого кодексу України, в результаті чого ст. 118 викладено в такій редакції: «Залучення засуджених до позбавлення волі до суспільно корисної праці: 1. Засуджені до позбавлення волі мають право працювати в місцях і на роботах, які визначаються адміністрацією колонії». До цього засуджені до позбавлення волі були зобов'язані працювати. Тепер же – оскільки людина не зобов'язана реалізовувати свої права – засуджені мають повне право не працювати [3].

Сутність цієї реформи полягає в оптимізації Пенітенціарної системи України та її модернізації, приведення її у відповідність до Європейських норм.

Також сутність її полягає в введенні інституту пробації, який є досить поширений у країнах Європейського союзу. Верховна рада України прийняла Закон України «Про пробацію», який викликав неоднозначні думки у багатьох експертів через те, що закон був прийнятий без відповідної правової та матеріальної бази, мав багато невідповідностей [4].

Серед проблем цієї реформи можна зазначити те, що було ліквідовано територіальні органи Пенітенціарної служби України, та було створено інші у рамках Міністерства юстиції України. Але ця зміна також перемістила навантаження на зменшену кількість територіальних органів Міністерства юстиції, були скорочені досвідчені кадри які раніше працювали в ДПтС. Також серед проблем реформи можна відзначити те, що ліквідація та реорганізація ДПтС у рамках нової структури проходить повільно та з великими проблемами [5].

Цілі та спрямування реформи носять дуже прогресивний та новітній характер, але не дивлячись на це, реформа проводиться не послідовно, та в умовах економічної та політичної кризи в країні є неефективною. Тому виникають дуже великі сумніви, щодо проєктів вивозу СІЗО та УВП за межі великих міст, та віддання цілісних майнових комплексів старих СІЗО та УВП у руки приватних підприємців.

Список використаної літератури

1. Мін'юст дав старт реформі пенітенціарної системи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/ua/news/48063>. – Назва з екрану.
2. Реформа пенітенціарної системи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/minjust/p-58095593>. – Назва з екрану.
3. Реформа пенітенціарної системи в Україні – вітчизняна бренд-криза? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gazeta.dt.ua/LAW/reforma-penitenciarnoyi-sistemi-v-ukrayini-vitchiznyana-brend-kriza-.html>. – Назва з екрану.
4. План ліквідації «служби в'язниць» не виконується. Бо «процес іде спокійно» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://svoboda.fm/politics/ukraine/248990.html>. – Назва з екрану.
5. Про Державний бюджет України на 2017 рік [Електронний ресурс]: Закон України від 21.02.2017. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1801-19/paran131#n131>. – Назва з екрану.